

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

จากพระราชกรณียกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ คือการเสด็จพระราชดำเนินตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงเยี่ยมราษฎรในทั่วทุกภาคของประเทศไทย จึงทำให้ทรงเห็นสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของราษฎรว่า เป็นอย่างไร ที่ทรงเป็นห่วงมากก็คือ ความยากจนของราษฎร จึงทรงมีพระราชประสงค์จะจัดหาอาชีพให้ราษฎรทำ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้เพียงพอแก่การยังชีพ ในภาวะปัจจุบัน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงสนพระทัยในงานฝีมือพื้นบ้านหรือศิลปกรรมพื้นบ้านที่จัดทำขึ้นโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นมาก พระองค์จึงทรงส่งเสริมในเรื่องนี้ โดยการจัดให้มีครูออกไปฝึกสอนราษฎร เป็นการช่วยปรับปรุงคุณภาพของงานให้ดียิ่งขึ้น และเมื่อราษฎรมีความชำนาญแล้ว ผลงานที่ผลิตออกมา ก็จะถูกสั่งซื้อไว้ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ซึ่งงานนี้ต่อมาได้ขยายออกเป็นมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2519 และได้ทรงจัดตั้งโรงฝึกอบรมศิลปาชีพขึ้นแห่งแรกที่พระตำหนักสวนจิตรลดา และในเวลาต่อมาได้มีการขยายจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่ง โดยเป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน อยู่ที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในปัจจุบันการดำเนินงานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถนอกจากการส่งเสริมการผลิตสินค้าหัตถกรรมของภาคราชการและหน่วยงานอื่นแล้ว มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ยังได้สนับสนุนการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นฝีมือจากสมาชิกของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ หรือจากโรงฝึกศิลปาชีพ เพื่อให้สมาชิกของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพมีรายได้เสริมจากอาชีพเกษตรอันเป็นอาชีพหลัก และยังสามารถอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแต่โบราณได้อีกด้วย โดยได้มีการเปิดร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ขึ้นภายในสวนจิตรลดา จากการเข้าสัมภาษณ์ คุณรุ่งโรจน์ ศรีอร่ามรุ่งเรือง เจ้าหน้าที่ช่วยพัฒนาระบบสารสนเทศของมูลนิธิฯ สามารถสรุปปัญหาเบื้องต้นได้ว่า กระบวนการทำงานในปัจจุบันมีการนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยเพียงบางส่วน เช่น การจัดเก็บข้อมูลสมาชิกของมูลนิธิ, ข้อมูลสมาชิกศูนย์ศิลปาชีพ, ข้อมูลเจ้าหน้าที่ และการบันทึกการสั่งซื้อผ้าจากสมาชิกเท่านั้น ยังไม่ได้ครอบคลุมการทำงานทั้งหมด

ของมูลนิธิ โดยเฉพาะส่วนการจัดการคลังสินค้า ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาบางอย่างขึ้นได้ เช่น ปัญหาในการใช้เวลาค้นหาข้อมูลผลิตภัณฑ์คงเหลือเป็นเวลานาน เนื่องจากไม่มีการเก็บบันทึกว่าได้เคยส่งผลิตภัณฑ์จากทางศูนย์ศิลป์ปาชีพบางไทรอะไรบ้าง เป็นจำนวนเท่าไร ในบางครั้งอาจจะต้องใช้เวลาถึงหนึ่งเดือนในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด และจำนวนผลิตภัณฑ์คงเหลืออาจจะคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ เพราะผลิตภัณฑ์บางชิ้นมีขนาดเล็ก ทำให้ยากต่อการนับจำนวน และการเก็บรักษาก็กระจัดกระจายไม่มีบันทึกว่าได้เก็บผลิตภัณฑ์ไว้ที่ส่วนใดในตึกทำการบ้าง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดในการนำเอาระบบสารสนเทศเข้ามาจัดการคลังสินค้า เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิฯ และอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการพัฒนาระบบสารสนเทศบริหารจัดการคลังสินค้า ผู้พัฒนามีวัตถุประสงค์ในการจัดทำขึ้นเพื่อศึกษา วิเคราะห์ และออกแบบระบบบริหารจัดการคลังสินค้าของมูลนิธิฯ และปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงาน สามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ข้อมูลถูกต้อง สามารถเชื่อถือได้ และจัดเก็บข้อมูลคลังสินค้าของมูลนิธิฯ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการบริหารคลังสินค้า ของมูลนิธิศิลป์ปาชีพฯ
2. ช่วยลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล
3. ช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูลผลิตภัณฑ์
4. ช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากมีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ
5. ช่วยเหลือในการนำเสนอข้อมูลวางแผนหรือประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร
6. รองรับการใช้งานทางด้านอินเทอร์เน็ต หรืออินเทอร์เน็ตได้ ในอนาคต เช่นการตรวจสอบยอดคงเหลือของผลิตภัณฑ์

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยได้ครอบคลุมงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเจ้าหน้าที่ และสิทธิในการใช้ระบบ
2. เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลสินค้าและแหล่งจัดเก็บ เช่นตู้เบอร์ 1 หรือห้องกระจก
3. เจ้าหน้าที่ส่งผลิตภัณฑ์จากศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ
4. เจ้าหน้าที่รับผลิตภัณฑ์เข้าคลังสินค้า จากการส่งผลิตภัณฑ์จากศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ หรือจากหน่วยงานอื่นๆ
5. เจ้าหน้าที่รับใบส่งผลิตภัณฑ์จากร้านจำหน่ายสินค้า
6. เจ้าหน้าที่ส่งผลิตภัณฑ์ไปยังร้านจำหน่ายสินค้า
7. เจ้าหน้าที่รับคืนผลิตภัณฑ์จากร้านจำหน่ายสินค้า กรณีผลิตภัณฑ์มีปัญหา, ขำรูด หรือไม่สามารถจำหน่ายออกได้
8. เจ้าหน้าที่ส่งผลิตภัณฑ์คืนศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯหรือหน่วยงานอื่นๆกรณีผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ มีปัญหา, ขำรูด หรือไม่สามารถจำหน่ายออกได้
9. เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกการตัดผลิตภัณฑ์ออกจากคลังสินค้า อันเนื่องมาจากขำรูด, หรือสูญหาย โดยจะต้องให้สิทธิได้เฉพาะผู้มีสิทธิเท่านั้น
10. จัดทำรายงานผลิตภัณฑ์คงเหลือทุกสิ้นเดือน หรือสิ้นปี
11. จัดทำรายงานยอดขายผลิตภัณฑ์ดีเด่น 10 อันดับสูงสุด ที่มียอดสั่งซื้อจากร้านจำหน่ายทุกสิ้นเดือนหรือสิ้นปี
12. จัดทำรายงานผลิตภัณฑ์นำเข้า – ออกจากคลังสินค้าทุกสิ้นเดือน หรือสิ้นปีจัดทำรายงานผลิตภัณฑ์และจำนวนที่ขาด กรณีที่ผลิตภัณฑ์มีไม่พอกับใบส่งผลิตภัณฑ์จากร้านจำหน่ายสินค้า
13. จัดทำรายงานการส่งคืนสินค้าประจำเดือน หรือประจำปี
14. จัดทำรายงานผลิตภัณฑ์และจำนวนที่รอรับจากศูนย์ศิลปาชีพฯ

ขอบเขตการวิจัยในระดับหน่วยงาน

คลังสินค้าของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ สวนจิตรลดาในงานต่าง ๆ